

billiga fordringar. Frågan är här om upphörandet af kyrkoherdens sjelfskrifvenhet som ordförande i skolrådet. Sanningsenligt måste erkännas, att denne i de flesta fall är den dertill mest passande, och der så är förhållandet, är jag öfvertygad, att han äfven af församlingen blifver dertill utsedd. Dock finnas flera kyrkoherdar, hvilka dels af ålderdomssvaghet med möda kunna, såsom sig bör, fullgöra predikömbetet och pastoralvården, dels ock af bristande nit för skolan ej kunna anses vara passande till ordförande i skolrådet. Flera pastorat finnas äfven med fyra socknar och minst lika många folkskolor, som hafva blott två ordinarie prestmän, och en af dessa, i följd af bristande kroppskrafter, alldeles oförmögen att i ringaste mån deltaga i tjänstgöringen. Då nu stor brist på prestmän att missivera förefinnes, har detta förorsakat, att all tjänstgöring inom alla församlingarne fått i årtal bestridas af en prest, som då icke medhunnit att lemna alla pastoratets folkskolor nödig eftersyn.

I följd häraf får jag föreslå:

att 23 och 24 §§ i Kongl. Förordningen om kyrkostämma, kyrkoråd och skolråd den 21 Mars 1862 måtte förändras på det sätt Lag-Utskottet i Utlåtande N:o 9 vid sistlidne riksdag hemställt.

Om remiss till Lag-Utskottet anhålles.

Stockholm den 25 Januari 1869.

O. P. Rylander.

N:o 72.

Af Herr P. Blidberg: Om åtskilliga ändringar i gällande Konkurslag af den 18 September 1862.

Under de fem år, Konkurslagen af den 18 September 1862 varit tillämpad, har erfarenheten nogsam visat, att de stadganden, samma lag innehåller uti §§ 82 och följande rörande borgenärsed, orsakat mångfaldiga olägenheter, utan att medföra ringaste nytta eller fördel. Dessa stadganden lemna blott ett medel i händerna

derna på kitsliga borgenärer att förorsaka andra krångel och obehag samt hindra dem i åtnjutande af deras lagliga rätt, utan att på ringaste sätt betrygga gäldenären och hans massa mot olagliga kraf. Mångfaldiga exempel finnas nemligen derpå, att en borgenär i den tid och ordning, som 86 § föreskrifver, framställt yrkande derom, att *alla* öfriga borgenärer i konkursen borde beediga sina bevakade fordringar, oaktadt dessa varit både lagligen bestyrkta och af gäldenären erkända. Då ett sådant yrkande blifvit gjordt, måste, enligt 88 §, alla borgenärer, utom anmärkaren sjelf, inställa sig inför någon domstol för att edfästa sina fordringar och inom en månad efter utgången af den uti 86 § bestämda tid till konkursdomaren ingifva bevis derom eller anmäla förfall, vid äfventyr att deras bevakningar lemnas utan afseende, d. v. s. förlora rätt till betalning ur afträdda tillgångarne. Fullgöres edgången och ingifves bevis derom inom stadgad tid, har anmärkaren likväl ännu en utväg öppen att trakassera sina medborgenärer. Han behöfver nemligen blott mot de ingifna bevisen anmäla något jäf på sätt och inom den tid, 89 § föreskrifver, och om än detta jäf är aldrig så orimligt, kan konkursdomaren likväl ej vägra att genom trenne gånger i allmänna tidningarne införd kungörelse kalla parterna till förhör inför Rätten, hvarigenom nya kostnader och nytt besvär dem tillskyndas och konkursutredningen fördröjes. Blir bevis om edgångens fullgörande ingifvet sednare än 88 § föreskrifver, så "anses bevakningen *då* gjord," hvaraf följer att, fastän fullständiga bevakningshandlingar blifvit ingifna före eller å inställeledagen, saken likväl nu måste behandlas såsom om efterbevakning är föreskrifvet, nemligen medelst nytt förhör med parterne inför Rätten, ny granskning af handlingarne m. m., allt förorsakande besvär, kostnad och tidsutdrägt, oberäknadt den harm en redlig borgenär måste erfaras, då han finner sig kunna blifva på sådant sätt *lagenligt* trakasserad och uppehållen i sin rätt.

Det är väl sannt, att en borgenär kan undvika detta trassel derigenom, att han genast vid bevakandet af sin fordran opåmind aflägger borgenärseden; men då, enligt nu gällande Konkurslag, denna ed icke är obligatorisk, så anser mången borgenär, hvars fordran styrkes med ojäfaktiga bevis, det vara ett missbruk af ed att aflägga sådan i oträngdt mål, och han uraktlåter det så mycket heldre, som det alltid faller honom besvärligt och, om han är boende på landet, jemväl kostsamt och tidsödande att, för fullgörande af en blott och bar formalitet, inställa sig personligen inför en domstol. Han finner derjemte en sådan edgång alldeles ändamålslös, emedan å densamma icke fästes något afseende vid pröfning af det jäf, som emot giltigheten af hans kraf kan komma att göras; ty så bjuder Konkurslagens 92 §. — Kan han sålunda icke på annat sätt styrka sitt kraf lika fullständigt, som han måste göra, då derom tvistas efter af honom uttagen stämning, så har han ingen nytta af sin aflagda ed, ty denna utgör icke något bevisningsmedel.

Då 34 § i 17 kap. Rättegångsbalken stadgar, att "med ed kan man svara, men ej kära", och att kärande part endast i det fall eger sin utsaga med ed fästa, att sådant af svaranden honom tillstoddes;

då borgenär, som i konkurs utkräver fordran, är att betrakta såsom kärande gent emot ej allenast gäldenären utan äfven dennes öfrige borgenärer;

då den ed, som gäldenär eller borgenär eger rätt att affordra annan borgenär i konkurs, icke eger kraft af laga bevis;

då uraktlåtenhet att aflägga sådan ed inom den uti Konkurslagen föreskrifna tid icke hindrar den försumlige att efter denna tid eden fullgöra och vinna delaktighet i afträdde tillgångarne, för så vidt hans kraf eljest befinnes lagligen styrkt; och

då sålunda stadgandet om borgenärsed icke medför ringaste gagn, hvarken för gäldenären eller borgenärerne, utan blott besvär, kostnad, tidsutdrägt och obehag;

så anser jag mig hafva mer än tillräckliga skäl att vördsamt föreslå, det Riksdagen må för sin del besluta:

att §§ 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89 och 92 uti Konkurslagen den 18 September 1862 skola till all kraft och verkan upphävas, och att uti §§ 90 och 91 skall uteslutas hvad der stadgas om skyldighet att med ed fästa fordran, för hvilken borgenär har lös pant i handom eller inteckning i gäldenärens fasta gods, eller hvilken borgenär endast vill begagna till qvittning mot skuld, hvarför han till gäldenären häftar.

Om remiss till Lag-Utskottet anhålles.

Stockholm den 25 Januari 1869.

P. Blidberg.